

Številka: 007-46/2020/2

Datum: 29. 10. 2020

Ministrstvo za javno upravo
gp.mju@gov.si

**ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (ZLV-K) –
EVA 2020-3130-0026 – MNENJE**

ZVEZA: vaš dopis št. 041-43/2020/28, prejet dne 20. 10. 2020

Spoštovani,

na podlagi vašega ponovnega zaprosila 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo mnenje Informacijskega pooblaščenca (v nadaljevanju IP) k prejetemu Predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah – EVA 2020-3130-0026 (v nadaljevanju predlog ZLV-K).

Kot navajate, se na obdelavo osebnih podatkov nanaša člen 7 predloga ZLV-K, s katerim se spreminja 72. člen veljavnega ZLV. Člen naj bi se glasil:

»7. člen

V 72. členu se v prvem stavku prvega odstavka besedilo »rojstni podatki,« nadomesti z besedo »EMŠO,«.

Za drugim odstavkom se dodata nova tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»Občinska volilna komisija vodi in upravlja zbirko list kandidatov, ki vsebuje podatke iz prvega odstavka tega člena. Zbirka list kandidatov se lahko za namene preverjanja kandidatur z uporabo EMŠO neposredno računalniško poveže z evidenco volilne pravice.

Državni organ, pristojen za enotno informacijsko podporo rednih lokalnih volitev, je obdelovalec osebnih podatkov, katerih upravljavci so občinske volilne komisije in posebne občinske volilne komisije, izključno za namene zagotavljanja informacijske podpore lokalnih volitev.«.

Upoštevajoč namen in navedbe v obrazložitvi, IP nima pripomb k sami odločitvi o utemeljenosti povezovanja obeh zbirk, saj se bo s tem zagotavljala točnost in ažurnost podatkov v obstoječi zbirki list kandidatov, kar je legitimen cilj za zagotavljanje spoštovanja člen 5 Splošne uredbe. Glede na namen (preverjanje kandidatur) in predlagano ureditev povezovanja zbirk list kandidatov, ki jih vodijo občinske volilne komisije, pa želi IP izpostaviti nejasnosti o naboru osebnih podatkov iz evidence volilne pravice, ki bodo predmet obdelave. Nabor podatkov iz evidence volilne pravice, ki bodo predmet povezovanja oz. posredovanja namreč ni opredeljen. Glede na to da evidenca volilne pravice

vsebuje širok nabor podatkov (širši kot ga vsebuje zbirka list kandidatov), ki morda niso (vsi) relevantni za kandidacijo (npr. način uresničevanja volilne pravice), bi bilo s ciljem jasnosti zakonske ureditve in nedvoumnosti opredelitve obsega obdelav osebnih podatkov smiselno zakon dopolniti na način, da se navede, katere osebne podatke bodo za namen preverjanja kandidatur pridobivale občinske volilne komisije iz evidence volilne pravice oz. ali bo šlo zgolj za preverjanje podatkov, ki jih bodo občinske volilne komisije na podlagi zakona pridobile v zvezi z izvedbo lokalnih volitev. Slednje bi pomenilo, da občinske volilne komisije iz evidence volilne pravice ne bodo pridobivale dodatnih podatkov, ampak bodo v evidenci volilne pravice zgolj preverjale točnost podatkov, ki jih bodo pridobile na podlagi ZLV. Vsebinska odločitev o obsegu, smiselnosti in potrebnosti takšne ureditve pa je odgovornost predlagatelja, zato je IP ne more narekovati.

IP pa bi v nadaljevanju želel izpostaviti potrebnost ponovnega razmisleka o ustreznosti opredelitve vloge državnega organa, ki nudi informacijsko podporo rednim lokalnim volitvam, kot obdelovalca podatkov v skladu 28. člena Splošne uredbe. Glede na naravo razmerja se zdi, da bi verjetno lahko šlo za razmerje skupnega upravljanstva in ne pogodbene obdelave.

Kot izhaja iz obrazložitve k 7. členu Predloga ZLV-K, bo državni organ, ki nudi informacijsko podporo rednim lokalnim volitvam, za kandidatne liste, ki jih določijo občinske volilne komisije, kot tudi za kandidatne liste za izvolitev predstavnikov manjšin in predstavnikov Romov, ki jih določijo posebne občinske volilne komisije, zagotavljal vsem občinskim volilnim komisijam informacijsko podporo za izvedbo procesa lokalnih volitev. Aplikacija zagotavlja podporo kandidacijskemu postopku, določitvi kandidatnih list, vnos rezultatov glasovanja, izračun rezultatov volitev ter njihovo objavo. Občinske volilne komisije uporabljajo aplikacijo že od leta 2006, ob vsakih rednih volitvah so se za uporabo aplikacije, čeprav njena uporaba ni obvezna, vključile prav vse občine. Aplikacija je vodena centralno na strežnikih ministrstva za javno upravo, občinske volilne komisije pa vnašajo kandidatne liste lokalno. Kot je še navedeno v obrazložitvi, aplikacijo varujejo najvišji varnostni standardi za informacijske storitve, kar dokazujejo vsi dosedanja neuspešni poskusi nepooblaščenih vdorov vanjo. IP v zvezi z izpostavljenim ugotavlja, da navedeno ne ustreza pojmu pogodbene obdelave, ki pomeni obdelavo osebnih podatkov v imenu upravljavca. To pomeni, da obdelovalec deluje po navodilu upravljavca in mora upravljavca obveščati npr. o zaposlitvi morebitnih drugih obdelovalcev ipd. Pogodba ali drug pravni akt v skladu s pravom Unije ali pravom države članice pa mora za tako razmerje določati razmerje med upravljavcem in obdelovalcem ter obveznosti obdelovalca do upravljavca, zlasti mora določati vsebino in trajanje obdelave, naravo in namen obdelave, vrsto osebnih podatkov, kategorije posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, ter obveznosti in pravice upravljavca.

Splošna uredba opredeljuje pojem skupnega upravljavca v členu 26, ki določa, da gre v primeru, ko dva ali več upravljavcev skupaj določijo namene in načine obdelave za skupne upravljavce. Skupni upravljavci na pregleden način z medsebojnim dogovorom določijo dolžnosti vsakega od njih z namenom izpolnjevanja obveznosti v skladu s Splošno uredbo, zlasti v zvezi z uresničevanjem pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, in nalogami vsakega od njih glede zagotavljanja informacij iz členov 13 in 14, razen če in kolikor so dolžnosti vsakega od upravljavcev določene s pravom Unije ali pravom države članice, ki velja za upravljavce. Z dogovorom se lahko določi kontaktna točka za posameznike, na katere se nanašajo osebni podatki.

Po mnenju IP vse zgoraj navedeno kaže na to, da gre v primeru občinskih volilnih komisij in državnega organa, ki nudi informacijsko podporo rednim lokalnim volitvam, verjetno za skupne upravljavce. Upoštevač določbe člena 26 Splošne uredbe, bi torej vse bistvene vidike in delitev odgovornosti v tem razmerju lahko uredil zakon, s čimer bi odpadlo sprotno ugotavljanje nalog in odgovornosti posameznih skupnih upravljavcev, državni organ, ki nudi informacijsko podporo lokalnim volitvam, pa bi v delu, ki pomeni njegovo odgovornost naloge opravljal samostojno glede na zakonsko določene okvirje.

Zato predlagamo, da v luči navedenih pojasnil preverite in po potrebi dopolnite besedilo 7. člena (in morebitnega dodatnega člena) Predloga ZLV-K ter v zakonu ustrezno določite vloge občinskih volilnih komisij in državnega organa, ki nudi informacijski podpora lokalnim volitvam. V pomoč pri določanju razmerij, v katere vstopa državni organ, ki nudi informacijsko podpora rednim lokalnim volitvam, in občinske volilne komisije (ki kolikor v primeru aplikacije lahko razberemo zgolj vnašajo podatke v zbirke in jih nadalje obdelujejo za namene izvedbe volitev) pošiljamo povezavo na Smernice Evropskega odbora za varstvo podatkov o pojmi upravljavec in obdelovalec v Splošni uredbi. Smernice določajo elemente pri opredeljevanju vlog upravljavcev in obdelovalcev ter skupnih upravljavcev v njihovih medsebojnih razmerjih. Smernice so sicer v zaključni fazi javnega posvetovanja, a se ne predvideva bistvenih sprememb, in so vam lahko v veliko pomoč (dostopne so na:

https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/consultation/edpb_guidelines_202007_controllerprocessor_en.pdf).

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka

Pripravila:

Alenka Jerše, univ. dipl. prav.
namestnica informacijske pooblaščenke